

Lördagen den 13 februari 1960

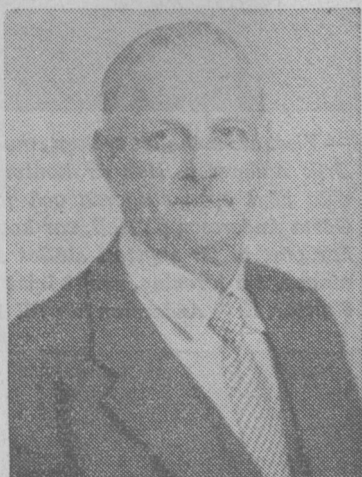
75-årig spelman från Julita spelade duett för Gustaf V

Alldeles på gränsen till Floda ligger Skogstorpstugan i Julita. När man tar sig fram på den slingrande stigen hörs, när man kommer i närheten av den lilla idylliska stugan, pianomusik. Här bor sedan åtskilliga år tillbaka spelmannen Gustaf Olsson, som om tisdag fyller 75 år. På gamla dagar har han skaffat sig piano och vid det brukar han sitta och meditera ibland. Det händer också att han tar fram sin kära gamla fela och drar en polska när lusten faller på.

Intresset för musik grundlades redan i de tidiga barnaåren. Då han var elva år tillverkade han själv en fiol av en cigarrlåda. Några strängar hade han inte utan fick istället begagna sig av tråd. Stråken tillverkades av en käpp och torkad kåda användes i stället för harts. Inte var det direkt någon fin fiol med vacker tongivning, men han fick ta skeden i vacker hand, och vara glad att den blev som den blev.

Sin första riktiga fiol, den gick åtminstone att spela på, fick Gustaf Olsson, när han började tjäna pengar själv, och den kostade hela tre riksdaler. Bättre blev det emellertid. Nästa han köpte kostade femton riksdaler och den nuvarande fick han vid spelmansstämman år 1932 vid Änhammar.

Under årens lopp har han hunnit vara med om många stämmor och vunnit många pris. Det vittnar hans fina prissamling om. Numera spelar han inte på

Snart 75-årige Gustaf Olsson, Skogstorpstugan, Julita.

några stämmor längre utan mest till husbehov och då och då på någon beställning. Tidigare tillhörde han Södermanlands spelmansförbund.

Spelat för Gustaf V och i radio

Vid två tillfällen har Olsson spelat i radio. Närmare bestämt var det Valborgsmässoafton 1926 och år 1928. Vid spelmansstämman år 1931 i Malmköping spelade han jämte sin då 15-åriga son duett för kung Gustaf V. Även på Skansen i Stockholm har besökarna ett flertal gånger fått tillfälle höra hans vackra åtar.

Fadern tjänade 25 öre för en halvulning

Gustaf Olsson är född vid

Skogstorpstugan och fadern var gammal bygdeskomakare, född 1833 och död 1915. Konstigt nog ville han inte att sonen skulle bli skomakare. För en halvulning kunde man rimligtvis få 25 öre och det var inte så värst mycket, berättade han. Löftet har Olsson emellertid inte riktigt hållit. Fast han inte har gått i någon direkt skomakarlära har han tidigare tillverkat skor till familjen, som bestod av tretton barn. Det var ett gott tillskott på den annars så knapert tilltagna lönen år 1914, som var 30 öre i timmen. Det är inte bara till husbehov han lagat skor utan han har också tagit emot beställningar. Hustrun, som dog år 1955, sydde alla kläder till familjens medlemmar.

I unga år var han ute och tjänade bl. a. vid Hällvik i Floda och vid Vik och Gölet i Västra Vingåker. En kortare tid var han även verksam i Fredriksons snickerifabrik i Katrineholm. Då fadern blev sjuk 1908 flyttade han hem och vid dennes frånfalle 1915 övertog han stugan och arbetade dessutom som byggnads-snickare. Huvudsakligast har han varit verksam vid Gimmersta. De sex sista åren innan han pensionerades 1954 var Olsson anställd vid Hissjö såg.

Numera njuter Olsson, som är pigg och kry för sin ålder, sitt välbehövliga otium på ålderns höst efter ett arbetsfyllt och strävsamt liv med att göra lite som han tycker och det är honom säkert väl unnat.